

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО
Декаан ЮФ

Володимир НІКІТІН
«13» 04/2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

«13» 04/2023 р.
Андрій ПІСЛУХІН

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Педагогіка і психологія у правоохоронній діяльності»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»
Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	105/3,5	17	17	-	71	-	-	екзамен – 1 с.
Заочна	1	105/3,5	6	6	-	93	Дз.-1с.	-	екзамен – 1 с.

Індекс: НМ-9-262/22-2.1.3
НМ-9-262з/22-2.1.3

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01-2023

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Педагогіка і психологія у правоохоронній
діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 13.01.03–01-2023

Стор. 2 із 12

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Педагогіка і психологія у правоохоронній
діяльності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 13.01.03–01-2023

Стор. 2 із 12

Робочу програму навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія у правоохоронній діяльності» розроблено на основі освітньої-професійної програми «Правоохоронна діяльність», навчальних та робочих навчальних планів № НМ-9-262/22 та № РМ-9-262/22, НМ-9-262з/22, РМ-9-262з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
Професор кафедри
кримінального права і процесу Оксана ПАНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» (освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність») – кафедри кримінального права і процесу, протокол № 7 від «22» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри Софія ЛИХОВА

Гарант освітньо-професійної програми Софія ЛИХОВА

Завідувач кафедри Софія ЛИХОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ІОФ НАУ, протокол № 5 від «05» червня 2023 р.

Голова НМРР Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	8
2.3. Тематичний план	8
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботи.....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія у правоохоронній діяльності» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця є основою підготовки студентів, як майбутніх професіоналів у галузі правоохоронної діяльності, формування у фахівця правоохоронних органів навичок щодо вмілого використання знань дисципліни в практичній роботі, розвиток у студентів творчого тактичного мислення, самостійності та ініціативності, вміння використовувати теоретичний і практичний досвід для проведення роботи в підрозділі.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти наукового уявлення про систему психологічної підготовки в правоохоронних органах, морально-психологічного забезпечення діяльності органів, створювати творче психолого-педагогічне мислення, вміння аналізувати та розв'язувати соціальні та психологічні явища у професійному середовищі, формувати первинні навички та вміння практичної діяльності фахівця щодо психологічної підготовки особового складу органів та підрозділів правоохоронних органів. Формування наукового уявлення про систему психологічної роботи з особовим складом в правоохоронних органах, морально-психологічне забезпечення діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

□ набуття майбутніми фахівцями знань в галузі психології і педагогіки, надання їм можливості сформуванню умінь попередження та розв'язання міжособистісних конфліктів у професійному середовищі;

□ ознайомлення студентів зі знаннями актуальних проблем психології, методологічних засад психологічної роботи, психологічної роботи в складних психологічних умовах;

□ формування необхідних педагогічних знань, умінь та навичок у студентів для майбутньої професійної діяльності, озброєння майбутніх фахівців знаннями в галузі дидактики і, спираючись на знання, навички та умінь з інших дисциплін, сформуванню навички та умінь педагога;

□ озброєння студентів знаннями методологічних засад, актуальних проблем виховної роботи у правоохоронних органах;

□ вивчення психології особистості злочинця, типи злочинців;

□ вивчення психології особистості злочинця, типи злочинців.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

ПРН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

ФК7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок

ФК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Аналіз та прогнозування злочинності», «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Кримінологічна профілактика правопорушень в сфері авіації», «Актуальні проблеми поліцейської діяльності».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модулю, а саме::

- навчальний **модуль №1** «Теорія, методика педагогіки та психології у правоохоронній діяльності».

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Теорія, методика педагогіки та психології у правоохоронній діяльності».

Інтегровані вимоги модуля №1: у результаті вивчення першого модуля здобувач повинен *знати*: теоретичні основи психології у сфері правоохоронної діяльності; закономірності функціонування психіки правоохоронців та психології правоохоронних колективів; сучасні проблеми психології малих груп у правоохоронних підрозділах, їх психологічну структуру та шляхи впливу на формування та згуртування правоохоронних колективів; психологічні передумови ефективного виконання службових обов'язків; актуальні проблеми психології дисципліни у колективі; психологічні проблеми діяльності в психологічно-складних умовах; основні напрямки, зміст та методику психологічної підготовки правоохоронців до бойових дій та антитерористичної операції; досвід первинної психологічної допомоги та реабілітації правоохоронців під час проведення антитерористичної операції; основні категорії педагогіки; структуру навчально-дидактичного процесу; загальні основи теорії та історії педагогіки; проблеми розвитку освіти в різних країнах світу в галузі правоохоронної діяльності; закономірності розвитку і формування особистості правоохоронця в навчально-виховному процесі; методи і форми психологічної роботи з злочинцями; методику проведення виховних заходів; особливості особистості злочинців, їх типи та причини розвитку злочинних аспектів.

Здобувач повинен *вміти*: виявляти психологічні проблеми, які виникають в процесі професійної діяльності; брати участь у соціально-психологічному супроводженні злочинців; своєчасно прогнозувати, попереджувати та розв'язувати конфлікти в професійному середовищі та визначати їх функціональне призначення; брати участь у психологічній едукативній щодо надання первинної психологічної допомоги правоохоронцям в районі виконання завдань; брати участь у проведенні психологічної підготовки з особовим складом; застосовувати методи, форми та засоби навчання та виховання в практичній діяльності; творчо використовувати у практичній діяльності передовий педагогічний досвід; здійснювати оцінку і контроль дій злочинців; виявляти та аналізувати виховні проблеми, які виникають у професійній діяльності; проводити виховні заходи у підрозділі; формувати загальнолюдські цінності, високоморальні гуманні норми поведінки у взаєминах з товаришами по службі, розкривати національну гідність, патріотизм, готовність захищати українську державу і народ України.

Тема 1. Педагогіка у правоохоронній діяльності, її становлення та розвиток.

Педагогіка, як наука. Історія педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методологічні основи педагогіки та методи дослідження.

Тема 2. Теорія навчання правоохоронців.

Загальна характеристика процесу навчання правоохоронців. Зміст навчання. Виховання, розвиток та психологічна підготовка правоохоронців у професійній діяльності.

Тема 3. Педагогічні основи процесу виховання правоохоронців.

Сутність виховання, структура та логічна послідовність процесу виховання. Керівництво процесом виховання.

Процес виховання правоохоронців та його основні компоненти. Сутність принципів виховання правоохоронців.

Поняття методів виховання правоохоронців та їх класифікація. Методи самовиховання.

Загальна характеристика педагогічного процесу. Педагогічна культура та майстерність правоохоронців. Підготовка особового складу до дій в екстремальних умовах.

Тема 4. Основи юридичної та кримінальної психології.

Предмет та історія юридичної та кримінальної психології, основні відмінності. Методи психології. Завдання юридичної та кримінальної психології. Зв'язок кримінальної та юридичної психології з іншими науками. Злочинність як кримінально-психологічне явище. Психологічні концепції та теорії походження злочинності. Мотивація злочинної поведінки. Поняття агресії та теорії її походження. Види агресивних злочинів. Масові форми поведінки людей і злочинність.

Тема 5. Психологія особистості правоохоронця.

Поняття особистості у психології, становлення особистості правоохоронця, як громадянина. Структура особистості та розвиток індивідуальності.

Індивідуальні особливості особистості. Здібності. Емоції та почуття особистості. Воля і вольові якості особистості.

Тема 6. Психологія особистості правопорушника.

Психологічна характеристика різних типів злочинців: основні риси насильницького типу злочинців; основні риси корисливого типу злочинців. Психологічна характеристика процесу формування особистості правопорушника. Етапи формування злочинної поведінки та їх психологічна характеристика.

Тема 7. Психологія у колективі.

Поняття правоохоронного колективу та його психологічна структура. Керівництво взаємовідносинами у колективі. Можливості впливу командира на колективний настрій, традиції.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія у правоохоронній діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.03–01-2023
		Стор. 8 із 12	

Конфлікти та причини їх виникнення у правоохоронних колективах. Класифікація міжособистісних конфліктів. Попередження та подолання конфліктних ситуацій у підрозділі.

Різновиди злочинних груп та їх психологічна характеристика. Рівні організованості злочинних груп.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Теорія, методика педагогіки та психології у правоохоронній діяльності»										
1.1	Педагогіка у правоохоронній діяльності, її становлення та розвиток.	1 семестр				1 семестр				
		14	2	2	10	15	2	2	11	
1.2	Теорія навчання правоохоронців.	14	2	2	10	13	2	-	11	
1.3	Педагогічні основи процесу виховання правоохоронців.	14	2	2	10	11		-	11	
1.4	Основи юридичної та кримінальної психології.	14	2	2	10	11	-	-	11	
1.5.	Психологія особистості правоохоронця.	14	2	2	10	11	-		11	
1.6	Психологія особистості правопорушника	14	2 2	2	8	15	2	2	11	
1.7	Психологія у колективі	13	2 1	2 1	7	10	-	-	10	
1.8	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8	
	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	11	-	2	9	
1.9	Модульна контрольна робота №1	8	-	2	6	-	-	-	-	
Усього за модулем 1		105	17	17	71	105	6	6	93	

2.4. Завдання на контрольну роботу (ЗФН).

Контрольна робота з дисципліни виконується у першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмій студента при вивченні дисципліни.

Теми рефератів та завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

Для студентів ЗФН – завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Наприклад, номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: навчальна дискусія, ноозасоби, креативні технології, інноваційні методики, дидактичні матеріали тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література:

3.2.1. Зякун А.І., Дегтяр Р.О. Методологічні основи юридичної психології як науки. *Правові горизонти*. 2017. Вип. 6(19). С. 7-10.

3.2.2. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія : *посіб. для підгот. до іспиту*. Харків : Право, 2019. -192 с.

3.2.3. Панова О.О. Навчання крізь практику: підготовка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану. *Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану* : тези доп. учасників наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 7 груд. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Вінниця : ХНУВС, 2022. С.161-162

3.2.4. Панова О.О. Практико-орієнтоване навчання як елемент системи підготовки кадрів для сектору безпеки і оборони України. *Сектор безпеки і оборони України на захисті національних інтересів: актуальні проблеми та завдання в умовах воєнного стану* : тези Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 24 листопада 2022 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2023. С. 1400-1401

3.2.5. Панова О.О. Психологічний зміст професійних завдань кінологів Національної поліції України. *Особливості та правові підстави застосування службових собак в оперативно-службовій діяльності правоохоронних органів*: матеріали круглого столу (30 вересня 2019 року). Харків.2019. С.34-35

3.2.6. Гарькавець С. О. Проблема віктимності особистості та її психологічні класифікації. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2019. № 2. С. 79-90.

Допоміжна література

3.2.7. Вступ до спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»: навчальний посібник/ [О. І. Безпалова, О.В. Джафарова, С.Я. Лихова та ін. ; передм. О.О. Панова]. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2023. 460 с.

3.2.8. Панова О.О. Забезпечення публічної безпеки в Україні: адміністративно-правовий аспект. *монографія*. Харків : ФОП Панов А.М. 2018. 510 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <https://rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

3.3.2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

3.3.3. <http://mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

3.3.4. <https://www.npu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Національної поліції України.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма Навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання задач, складання процесуальних документів	1 семестр	1 семестр
	56×8= 40	106×3=30
Виконання експрес-контрольної роботи (з врахуванням СРС)	56×4= 20	10
Виконання та захист контрольної роботи	-	20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–

Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.3. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія у правоохоронній діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.03-01-2023
Стор. 12 із 12			

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	05.07.23	Григорук Микола		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				